

SELETUSKIRI SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2024. aasta eelarve juurde

SISSEJUHATUS

SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2024. aasta eelarve projekt on koostatud juhindudes KOVide volikogude poolt heaks kiidetud Arengustrateegiast Pärnumaa 2035+, MARO poolt delegeeritud ülesannete ning koostööpartneritega sõlmitud lepinguliste kohustuste täitmiseks. Eelarve materjalid moodustavad terviku: 2024. aasta koondeelarve ja detailne kulude jaotus (*Lisa I*) tegevusalade, kululiikide ja finantseerimisallikate lõikes ning käesolev seletuskiri.

Eelarve projektis on toodud võrdlusandmetena 2023. a 27.02.2023 kinnitatud eelarve koos 26.06.2023 kinnitatud lisaelarvega ja 2024. a eelarve I lugemine 15.11.2023.

2024. a eelarve projektis on tulud kogusummas 1 310 837 € (I lugemine 1 132 026 €) ja kulud kogusummas 1 310 837 € (I lugemine 1 132 026 €), eelarve tulem on 0 €. 2023. a edasikantavad tulud 2024. a summas 78 470 €.

TULUD

2024. a tulud kogusummas **1 310 837 €** (I lugemine 1 132 026 €).

Tulud majandustegevusest kogusummas 24 500 € (I lugemine 3 900 €). Täpsustunud on ettevõtluse baaskoolituse ja turunduskoolituste osamaksude summad ning seoses EASi projekti „Pärnumaa disainiKOBAR“ positiivse rahastusotsusega on lisandunud ettevõtjate omaosalus projektis.

Saadud toetused kogusummas 497 879 € (I lugemine 499 370 €)

- Pärnumaa Omavalitsuste Liidu sihtfinantseerimine 228 489 € (I lugemine 229 487 €). POLi eelarve on läbinud üldkogus I ja II lugemise, üldkogu liikmete muudatusettepanekud on SAPA eelarvesse sisse viidud.
- Pärnu linnavalitsuse sihtfinantseerimine 88 061 € (I lugemine 94 095 €). Vähenemine on seotud POLi eelarves tehtud muudatustega.
- MAK poolt eraldatav tegevustoetus ettevõtlustegevusega seotud ülesannete täitmiseks 147 242€ (I lugemine 141 701 €);
- KÜSKi poolne eraldis ülesannete täitmiseks 34 087 € (I lugemine 34 087 €);

POLi ja Pärnu linnavalitsuse sihtfinantseerimise summade arvestus on kulupõhine ja arvestuse alused on kulude peatükis iga tegevuse juures eraldi välja toodud.

MAK ja KÜSK summad on kokku lepitud, lepinguid eelarve koostamise ajaks veel sõlmitud ei ole.

Saadud projektitoetused kogusummas 709 988 € (I lugemine 555 456 €)

Täpsustunud on PEEK meetme projektitaotluse summa, positiivne rahastamisotsus projektile tehti 15.01.2024. MATA meetmest kaetakse PEEK meetme projekti omafinantseering. PATEE projekt lõppeb 31.12.2023. Täpsustunud on BioBoostersi ja Horizon Europe projektide summad ning lisandunud positiivse rahastamisotsuse saanud EASi projekti „Pärnumaa disainiKOBAR“.

KULUD

2024. a kulud kogusummas 1 132 026 € (2023. a 950 264 €)

Detailne kulude eelarve tegevusalade lõikes koos finantseerimisallikatega ja 2023. a 28.02.2023 kinnitatud eelarve koos 2023. a 26.06.2023 kinnitatud lisaelarvega on toodud *Lisas I*.

Maakonna arendustegevus: eelarvelised kulud kokku 62 567 € (I lugemine 61 567 €)

PÕHIEESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Maakonna arendustegevuse kulud koosnevad tööjõu-, majandamis- ja tegevuskuludest.

Planeeritud tegevused arendusvaldkonnas:

- ✓ strateegiadokumendi tutvustamine maakonnas laiemalt (ettevõtjad, vabasektor, tudengid, õpilased jne) selle ülevaatamine, seiredokumendi koostamine ja toimetamine, lisaks strateegiadokumendi lihtsustatud versiooni koostamine ja ühine trükkimine;
- ✓ koostöös Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumiga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Pärnu jõe ja kaldaala ruumiline perspektiiv ja seotus maakonnaplaneeringuga“ valmimine, "Pärnu maakonna planeeringu" maavarade teemaplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamisele kaasaaitamine, uue üleriigilise planeeringu ÜRP 2050+ koostamisse panustamine ja osalemine protsessis;
- ✓ uuringute taotluste ettevalmistamine, hangete läbiviimine, vastavate projektide juhtimine, omaosaluse tagamine;
- ✓ vajalike maakondlike tegevuste käivitamine ja tööshoidmine, ühisprojektide ettevalmistamine, seminaride, info ja teemapäevade ning ideekonkursside korraldamine;
- ✓ KOVide ettevõtluskeskkonna arenguprogrammi lõpuleviimine, POLi strateegilise ja ruumilise planeerimise komisjoni töös hoidmine ja istungite ettevalmistamine, võrgustiku osalistele seminaride ja õppereiside korraldamine;
- ✓ kättesaadavate kvaliteetsete avalike teenuste meetme korraldamine maakonnas, meetme läbiviimiseks tingimuste loomine, vastava komisjoni töö käivitamine ja selles osalemine, arengustrateegias „Pärnumaa 2035+“ viidatud maakondlike ühisprojektide ettevalmistuse toetamine;
- ✓ suurtaristu koordinatsioonikogu töö käivitamine ja töös hoidmine, vajalike nõupidamiste, seminaride korraldamine, ekspertide kaasamine, lobitöö, vajalike uuringute ettevalmistamine ja teostamine;
- ✓ MATA meetme korraldamine maakonna tasandil, muudatusteks (järgmise 4 aasta lõikes) valmistumine, objektide sõelumine ning taotluste ettevalmistamine, maakonna arengustrateegia tegevuskavas vastavate muudatuste tagamine koos volikogude vastavate otsustega.

Kulud kaetakse 2023. a kasutamata jäägi arvelt (20 000 €) ja POL sihtfinantseerimise kaudu RAM arendustegevuse vahenditest (5000 €). Aastal 2023 on SAPAI on kõik planeeritud arendustegevused tehtud või teostamisel, oluliselt on suudetud tegevuste juures toetusvahendeid kokku hoida (esialgu planeeritud tegevused väljaspool maja on tehtud ära oma maja sees ja seetõttu on olulisel määral järgi jäänud ruumide rendiks jm planeeritud vahendeid).

Ettevõtlus: eelarvelised kulud kokku 563 814 € (I lugemine 563 237 €), suurenemine võrreldes 2023.a eelarvega tuleneb PEEK meetme projektiga seotud tegevustest.

Tööjõukulude suurenemine tuleneb vajadusest maksta töötajatele PEEK projektist tulenevat töötasu ja võtta juurde töötajaid, et kõik tegevused ellu viia.

EESMÄRGID: Ettevõtlusteadlikkuse arendamine ja tööjõu ettevalmistamine, ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe toetamine, ettevõtluskeskkonna arengut toetavate tugisüsteemide arendamine,

inkubatsiooniteenuse edasiarendus, maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, KOV ühistegevus, maakonnasiseste sihtkohtade atraktiivsuse kasv, kohaliku toidu parem esiletoomine ja turustamine

Kulude finantseerimisallikad on toodud *Lisas 1*. Ettevõtlusnädala, noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe arendamise ning ettevõtluskeskkonna arendustegevuse finantseerimine on jagatud kõigi omavalitsuste vahel elanike arvu põhiselt (seisuga 01.01.2024, I lugemine seisuga 01.01.2023), ettevõtjate tunnustusüritust toetavad kõik omavalitsuses võrdse summaga.

MAK rahastab väikeste- ja keskmiste ettevõtete võimekuse kasvatamise ja nõustamise tegevusi.

PEEK meetmest rahastatakse Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR tegevusi, mis on lõimitud erinevate sihtasutuse tegevussuundade arendamisse.

KOVide poolt rahastatavad tegevused ja eesmärgid:

- Ettevõtlusnädal, Pärnumaa noorte inspiratsioonipäev 15 000 € (I lugemine 18 000 €, summat vähendatud nõukogu ettepanekul). Eesmärk: Propageerida ettevõtlikkust ja ettevõtlust. Pärnumaa noorte inspiratsioonipäeval toimuvad inspiratsioonitund, erinevad töötoad ning Ettevõtliku kooli edulugude tutvustamine ja tunnustamine. Inspiratsioonipäevast võtab üle 500 noore Pärnu linna ja maakonna koolidest.
- Ettevõtjate ja kodanikuühiskonna tunnustamine 22 300 € (2023. a 22 300 €). Pärnumaa arengustrateegia 2035+ teadmuspõhise majanduse tuumvaldkonna prioriteediks on kestliku ja koostöövõimelise ettevõtluskeskkonna kujundamine, maakonna konkurentsivõime tõstmine ning majanduse arengut pärssiva tööjõuprobleemi leevendamine. Kestliku ja koostöövõimelise ettevõtluskeskkonna tagamiseks on vajalik maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, sh ettevõtlusega tegelejate tunnustamine (Tegevussuund 2.1.3.). Mainekujunduse hoovaks on kohalike omavalitsuste ühistegevus maakonna identiteedi ja ühiste väärtuste hoidmisel ja arendamisel, mida tehakse muuhulgas ka tunnustussündmuse kaudu (Tegevussuund 1.1.1. Kohalike omavalitsuste ühistegevus). 2023. aastal Pärnumaa läbi viidud uuringus „Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR tegevussuundade edasiarendamine“ tõid intervjuudes osalenud ettevõtete esindajad välja vajaduse ettevõtete tunnustamise osas ning maakonna avaliku sektori ja Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR olulise rolli eeltoodus. Alates 2020. aastast korraldatakse ettevõtjaid ja kodanikuühiskonda siduvat ühist tunnustusüritust "Pärnumaa tegijad", mille eesmärgiks on lähendada nii ettevõtluse kui vabaihenduste ridades tegutsevaid ettevõtlikke inimesi ning tuua neid laiemalt esile maakonnas kui Eestis tervikuna. Tunnustusürituse raames antakse auhinnad kohalike omavalitsuste aasta ettevõtetele, konkursi raames väljavalitud ettevõtetele, ettevõtjatele, vabaihendustele ja vabatahtlikele. 2023. aasta tunnustusüritusega liitusid tervisedenduse valdkonna tegijad ja Pärnumaa Kodukant. Tunnustused antakse välja 22. kategoorias. Kategooriate võitjatest tehakse videod, mida on hiljem võimalik nende enda turunduses ja maakonna sihipärasel mainekujunduses kasutada.
- Noorte ettevõtlikkus 12 000 € (I lugemine 12 000 €). Eesmärk: Noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlikkusõppe edendamine (sh Ettevõtlik kool). Tegevused: Ettevõtliku kooli maakondliku ja üle-eestilise edulugude konkursi korraldamine; Ettevõtliku kooli maakondliku edulugude konkursi tunnustusürituse korraldamine; Ettevõtliku kooli Haridusfestivali korraldamine ja Pärnumaa koolidega festivalil osalemine; laatade, võistluste, seminaride, õppereiside ja koolituste korraldamine; tehnoloogiapäevade korraldamine, õpilasfirmade laatade korraldamine.
- Innovatsioonikeskuse ja ettevõtluskeskkonna arendustegevused 6000 €.

MAKi poolt rahastatavad tegevused - ettevõtlusteadlikkuse valdkond ja ettevõtete nõustamine

Senine ettevõtlusteadlikkuse programm, mida rahastati Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi poolt, lõppes 2023 aastal. 2024 aastast alates algab uus programm „Maakondlike arenduskeskuste tegevuste elluviimise toetuse andmine”

Nimetatud programmi kehtestav regionaal- ja põllumajandusministri käskkiri on allkirjastatud. Käskkiri näeb ette maakondlike arenduskeskustele kohalike väikeste ja keskmiste ettevõtete nõustamise ja arendamise tegevused:

Tegevused VKEde võimekuse kasvatamisel nutika spetsialiseerumise, tööstuse kolmikpöörde ja ettevõtluse valdkonnas ettevõtluse suuna arendamiseks on tegevused, mis soodustavad ettevõtjate ja haridusasutuste koostööd, (tööstus)ettevõtetele vajalikud spetsiaalsed koolitused, soodustatavad digikaubandust (e-kaubandus, platvormmajandus, jagamismajandus), soosivad ettevõtjate uute ärimudelite, sh ringmajanduse ja vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete rakendamist, suurendavad ettevõtjate teadlikkust digi- ja rohepöördest ja digitaalsele majandusele üleminekuks. Sellised tegevused on:

- piirkondlike või maakondlike innovatsiooni ökosüsteemide võrgustike loomine, koordineerimine ja arendamine fookusega kolmikpöördele, mille all mõistetakse automatiseerimise, digitaliseerimise, innovatsiooni ning kestlikkuse põhimõtete rakendamist;
- sihtgrupile oluliste rahvusvaheliste partnerite ja teadmuse hankimisel ning kaasamisel, koostööd rahvusvaheliste ekspertide, võrgustike ja ümarlaudadega.
- VKEde juhtimisoskuste suurendamine, sh äriplaneerimise, nõuetelevastavuse ja kvaliteedikontrolli oskused, personalitöö ja ressurside planeerimise oskused;
- ettevõtlusoskused, sh iduettevõtete arendamise erioskused, nagu riskijuhtimine, strateegiline mõtlemine ja enesekindlus, isiklike võrgustike loomise võime, erinevat tüüpi väljakutsete ja nõudmistega toimetulek;
- VKEde roheoskused, sh erioskused toodete, teenuste ja toimimise kohandamiseks kliimamuutustega, keskkonnakaitse, ringmajanduse, ressursitõhususe ja teiste nõuete või normidega ja muud.

SAPA tegevused kõnealuse käskkirja täitmiseks on kavandamisel. Kavatsime siin nii üks-ühele nõustamisteenuse jätkamist, kui võrgustikupõhiste info- ja inspiratsiooniürituste korraldamist, messi- ja õppereiside korraldamist ettevõtetele, ettevõtluse alustamise ja tegutseva ettevõtte arenguhüppe toetamiseks mõeldud koolituste korraldamist.

Pärnumaa innovatsioonikeskus KOBAR PEEK meede (positiivne rahastamisotsus 15.01.2024)

SAPA on esitanud koos TÜ Pärnu kolledžiga PEEK meetmesse projektitaotluse (periood 2024-2026), projekti kogumaht 3,9 miljonit eurot, millest projektitoetus 2,9 miljonit ja omafinantseering 1 miljon eurot.

SAPA poolt elluviidavate tegevuste maht on 1,65 miljonit eurot, millest omafinantseering 300 tuhat eurot. Omafinantseering jaguneb järgnevalt: 225 tuhat MATA meetmest, 75 tuhat KOVide omafinantseering.

TÜ Pärnu kolledži poolt elluviidavate tegevuste maht on 2,25 miljonit eurot, millest TÜ omafinantseering 700 tuhat eurot.

2024. a on kavandatud Pärnumaa innovatsioonikeskus KOBAR projektis SAPA poolt elluviidavate tegevuste maht 542 477 €, millest KOVide omafinantseering 32 113 €.

Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR (PEEK meetme rahastus) põhitegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlus- ja haridusvõrgustike ning ettevõtlusklastrite käivitamine, arendamine ja turundamine

- ✓ roheKOBAR tegevuste arendamine - koolitusprogrammid, võrgustikule suunatud üritused, õppereisid, turundustegevused (sotsiaalmeedia, reklaammaterjalid, Pärnumaa ettevõtete toodang);
- ✓ personaliKOBAR tegevuste arendamine - ettevõtete koostöös välja töötatud pilootkoolitused, töörühmade kohtumised ja õppereisid (võrgustiku liikmed - ettevõtjad, kolledž, arenduskeskus), turundustegevused (sotsiaalmeedia, reklaammaterjalid, Pärnumaa ettevõtete toodang);
- ✓ disainiKOBAR tegevuste arendamine - ettevõtjatele ja teistele huvilistele suunatud koolitused, seminaride, õppereisid, turundustegevused;
- ✓ naisettevõtjate võrgustiku arendamine - ettevõtjatele ja teistele huvilistele suunatud koolitused, seminaride, õppereisid, turundustegevused;
- ✓ inseneeriaKOBAR tegevuste arendamine - ettevõtete koostöös välja töötatud pilootkoolitused, töörühmade kohtumised, turundustegevused (sotsiaalmeedia, reklaammaterjalid, Pärnumaa ettevõtete toodang);
- ✓ loomeKOBAR tegevuste arendamine - loovuse arendamine (noored, ettevõtte ja seniorid), loovisikute ja loomemejandusettevõtete toetamine oma tegevuse arendamisel ja välisurgudele liikumisel.

Arengustrateegia EESMÄRK: Tööstusettevõtete lisandväärtuse ja teadmismahukuse kasvatamine

- ✓ valdkonna arengule suunatud koolitused, seminarid, õppereisid, turundustegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlikkuse edendamine ja ettevõtlusteadlikkuse suurendamine

- ✓ koolituste, seminaride, konverentside, töötubade häkatonide, võistluste, laatade, konkursside korraldamine, turundustegevused.

Arengustrateegia EESMÄRK: Tootearenduskeskuste ja inkubaatorite käivitamine, arendamine ning turundamine TAIE fookusvaldkonnas või maakonna arengustrateegias määratletud eelisarendatavas ettevõtlusvaldkonnas

- ✓ koolitus- ja mentorprogrammid, õppereisid, turundustegevused.

Maakonna turundustegevus: eelarvelised kulud kokku 80 429 € (I lugemine 80 119 €).

Kulude suurenemine võrreldes 2023. a tuleneb PEEK meetme rahastatavast projektitegevustest.

EESMÄRGID: Maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, kohaliku toidu väärtustamine, kiired ühendused ja parem juurdepääs Pärnule

Paljud tegevused on järjepidevad, kuid uuel aastal soovitakse sisse tuua senisest rohkem koostööd siinse tööstussektoriga. Kui varem on rohkem pandud rõhku just elukeskkonna tutvustamisele, siis 2023. a keskendutakse rohkem töökeskkonna ja siinsete ettevõtete võimaluste tutvustamisele.

Põhieesmärgid:

- ✓ Kohaliku turunduskoostöö parandamine
- ✓ Pärnumaa parem nähtavus

Põhitegevused:

- ✓ korraldada turundusfoorum avalikule- ja erasektorile, kus saaks ühiselt ülevaate ning jagada mõtteid kahel teemal: 1) Mida me teeme praegu Pärnumaal selleks, et siia tuleks juurde uusi elanikke? 2) Mida me saaksime teha, et Pärnumaale tuleks juurde elama rohkem uusi elanikke;
- ✓ korraldada kevadel ja sügisel 2 kampaaniat, et tutvustada Pärnumaa elu- ja töövõimalusi;
- ✓ kolme veebilehe (parnumaa.ee, investinparnu.com ja parnukobar.ee) tööshoidmine, uue info lisamine ning vajadusel arendamine;
- ✓ koostöös kohalike omavalitsustega Maal Elamise Päeva üleriiklik turunduskampaania;
- ✓ erinevate kanalites vajaliku info levitamine ning nähtavus;
- ✓ koolitused kohalikele ettevõtjatele.

Möödik/tulemus: Pärnumaa on erinevates kanalites nähtav ning piirkonna kohta liigub infot erinevatele sihtgruppidele. Koostöö siinsete tööstusettevõtetega on paranenud.

Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR (PEEK meetme rahastus) tegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlus- ja haridusvõrgustike ning ettevõtlusklastrite käivitamine, arendamine ja turundamine

- ✓ turundusKOBAR tegevuste käivitamine ja arendamine - turundustegevused (sotsiaalmeedia, turundusmaterjalid, kampaaniad, messid), veebiarendus, võrgustiku liikmete kohtumised, koolitused, õppereisid

Kulude finantseerimisallikad on toodud *Lisas 1*. Kulud, mida finantseerivad POL ja Pärnu linn, on jagatud kõigi omavalitsuste vahel elanike arvu põhised (seisuga 01.01.2024).

Europe Direct ja väliskoostöö: eelarvelised kulud kokku 59 000 €

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Eesmärk ja tegevused haakuvad Pärnumaa Omavalitsuste Liidu põhikirjaliste eesmärkidega ning arengustrateegia eesmärgiga 1.1. „Isikupärased ja oma identiteeti väärtustavad tugevad kohalikud omavalitsused“. Lisaks on MARO üheks ülesandeks sõpruspiirkondadega koostöö edendamine.

Pärnu maakond omab pikaajaseid suhteid Buskerudi maakonnaga Norras. Norras toimunud haldusreformi järgselt taaselustati 2021. aastal suhted Viken maakonnaga. Lisaks otsustas üldkogu 2019. aastal luua sõprusuhted St Mary maakonnaga Marylandis, esimene külastus sinna toimus augustis 2022. Pärnu maakond teeb koostööd ka Põhjamaade Ministrite Nõukogu (PMN) Eesti esindusega, kellega koostöös toimub iga-aastaselt Põhjala kirjanduse nädal ning programm „Põhjala kirjanikud piire ületamas“ (lisaks eriprojektid) ja teisi sündmusi koolidele ja lasteaedadele. Koostöös PMNiga on toimunud erinevaid projekte haridusest ühistranspordini.

Europe Direct infopunkte on Eestis kokku 8. Europe Direct Pärnumaa (ED) infopunkt aitab kaasa erinevate sihtgruppide teadlikkuse suurenemisele Euroopa Liidust ja Euroopa Liiduga seonduvatest teemadest. ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele, teavitamine ja kodanike kaasamine, suhtlemine kohaliku meedia ja teiste teabelevitajatega, koostöö edendamine piirkondlike ED teabekeskustega.

Lepingujärgselt on Euroopa Komisjoni projektitoetus (otse SAPA eelarvesse) summas 34 200 € ja taotlus POLi kaasfinantseeringuks RAM arendustegevuse toetuse vahenditest 20 500 € (2023. a 19 000€).

TULEMUS: Pärnumaa elanikud on teadlikumad Euroopa Liidust ja sellega seonduvatest teemadest. ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele.

Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus: eelarvelised kulud kokku 121 216 €.

Kulude suurenemine võrreldes 2023. a tuleneb PEEK projektitegevustest. Uued tegevused on tervise- ja toiduKOBAR, millega hakkab tegelema üks täistööajaga töötaja.

EESMÄRK: Terviseedendus, elanike heaolu ja turvaline maakond ning kohalike omavalitsuste koostöö

MARO on maakondliku rahvatervise ja siseturvalisusega seotud tegevused delegeerinud täitmiseks SAPAle. TAI ja turvalisuse projektid on mõeldud maakondliku terviseedenduse ja siseturvalisuse tegevuste ning sündmuste läbiviimiseks. Vahendid TAI tegevuskava teostamiseks on MAROs, tööjõu- ja majandamiskulud kaetakse MARO poolt läbi SAPA eelarve.

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ kolmanda läbimurdesuuna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on alaeesmärkideks terviseedendus ja elanike heaolu ning turvaline maakond.

Lisaks arengustrateegias märgitule ja maakonna enda panusele (sündmused, rahaline- ja inimressurs) on oluline täita ka MARO ülesandeid, milleks on:

1) analüüsida rahvastiku tervise seisundi, sh tervisealase ebavõrdsuse ja siseturvalisuse olukorda maakonnas; koostada ülevaateid ja aruandeid, sh tehes selleks vajaliku koostööd asjaomaste asutuste ja ühingutega ning vajadusel tellida analüüse, ekspertarvamusi ja uuringuid ning koordineerida nende koostamist.

2) korraldada huvikaitset rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonnas ja kavandada strateegiliste eesmärkide ja tegevusi sh tagada valdkonna kavandamine maakonna arengustrateegia jt plaanide koostamises.

3) koordineerida rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna tegevuste elluviimist ning vajalike tervist ja turvalisust toetavate teenuste pakkumist maakonnas vähemalt tervise- ja heoluprofiilis kajastatud prioriteetsete mõjurite ohjamiseks.

4) valmistada ette ja toetada rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna juhtimiseks vajalike võrgustike (sh tervise ja turvalisuse nõukogu) loomist, arendamist ja töö korraldamist sh korraldada ja vajadusel tellida arendamiseks vajalikke koolitusi ja seminare, korraldada võrgustikeks vajalike kogude loomist ja töökorralduse väljatöötamist.

5) juhendada ja nõustada kohalikke omavalitsusi ja teisi osapooli valdkondlike tegevuste analüüsimisel, kavandamisel ja elluviimisel sh rahvatervise ja siseturvalisuse teemade kajastamisel kohaliku omavalitsuse arengukavas jt plaanides, kohaliku võrgustikutöö arendamises ja kogukondade võimendamises.

Kulude finantseerimine läbi POLi RAM tervise ja turvalisuse vahenditest.

Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR (PEEK meetme rahastus) tegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlus- ja haridusvõrgustike ning ettevõtlusklastrite käivitamine, arendamine ja turundamine

- ✓ toiduKOBAR tegevuste käivitamine arendamine - koolitused ja õppereisid, turundustegevused;
- ✓ terviseKOBAR tegevuste käivitamine arendamine - koolitused ja õppereisid, turundustegevused.

Vabaihenduste nõustamine ja arendamine: eelarvelised kulud kokku 52 102 €.

Uued tegevused: koosloomeKOBAR

EESMÄRK: Laiapõhjaline aktiivne ja toimiv kodanikuühiskond

Põhiülesandeks vabaihenduste nõustamine, jätkub ka KOP projektitoetuste hindamine.

Põhilised tegevused: MTÜ-dele erinevate teenuste pakkumine - eestvedajate inspireerimine, nõustamine, informeerimine, koolituste korraldamine, tunnustamine. Aktiivsete kodanike kaasamine,

töötod, koolitused MTÜ-dele, et saavutada KOBAR eesmärgid, valmistuda uue perioodi projekte ellu viima.

Kulude finantseerimisallikad on toodud *Lisas I*. Kodanikuühiskonna tunnustusürituse kulud on jagatud kõigi omavalitsuste vahel võrdselt; uuringud, koolitused kogukondades kulud on jagatud kõigi omavalitsuste vahel elanike arvu põhisel, MTÜ juhtide arenguprogrammi, osaliselt personali- ja majandamiskulu rahastab KÜSK.

Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR (PEEK meetme rahastus) tegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlus- ja haridusvõrgustike ning ettevõtlusklastrite käivitamine, arendamine ja turundamine

- ✓ koosloomeKOBAR tegevuste käivitamine ja arendamine mittetulundussektoris - koolitused ja õppereisid, turundustegevused;

Muud projektid kogusummas 237 000 €.

Projekti nimetus	Periood	Eelarve, eur	Selgitus
BioBoosters	2023-2025	204 026	Interreg Läänemere piirkonna programm 2021-2027. Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi all elluviidav riikidevahelise koostöö programm, mille eesmärk on rakendada riikidevahelise koostöö kaudu Läänemere piirkonna kodanike huvides innovaatilisi, vett säästvaid ja kliimaneutraalseid lahendusi.
Horizon Europe	2023-2027	165 550	ELi peamine teadusuuringute ja innovatsiooni programm. Käsitleb kliimamuutusi, aitab saavutada ÜRO säästva arengu eesmärgid ning suurendab ELi konkurentsivõimet ja majanduskasvu. Programm hõlbustab koostööd ning tugevdab teadusuuringute ja innovatsiooni mõju ELi poliitika väljatöötamisel, toetamisel ja elluviimisel, lahendades samal ajal ülemaailmseid probleeme.
Pärnumaa disainiKOBAR	2024-2025	151 108	Loomeettevõtjatele tugiteenuste pakkumise, nende arenguplaanide elluviimise ja ekspordivõimekuse kasvu toetamine: loomeettevõtjatele tugiteenuste pakkumise toetus
Suurtaristu kohaliku kasu fond	x	50 000	SAPA nõukogu poolt loodud fond
Omaosalus arenguprojektides	2024	14 000	omaosalus võimaldamaks SAPA osaleda 2024. a projektides

SAPA tööjõukulud kokku: eelarvelised kulud 611 676 € (I lugemine 611 422 €).

Tööjõukulude suurenemine tuleneb projektivahendite kaasamisest (PEEK, BioBooster, Horizon Europe) ja PEEK projektitegevusteks vajadusest uute töötajate palkamiseks (kolm inimest).

SAPA majandamiskulud kokku: eelarvelised kulud 87 600 € (I lugemine 87 600 €).

Põhiline suurenemine majandamiskulude osas tuleneb töötajate arvutite rendikuludest ja isikliku sõiduauto kasutamise kulude hüvitamisest. Lisaks on arvestatud üldise inflatsiooni ja käibemaksumäära tõusuga.

Administreerimiskulude all kajastatakse kulud bürootarvetele, telefonidele, koopiamasina rendile, ajakirjanduse tellimisele, dokumendihaldusprogrammidele, joogiveele, panga-, posti- ja tõlketeenustele, töötajate tervisekuludele, liikmemaksudele, auditeerimisele.

Lähetuskulud ja isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis on arvestatud iga töötaja puhul tööiseloomust tulenevalt. Koolituskuludeks on arvestatud 300 eurot töötaja kohta aastas, lisaks ühiskoolitusteks 800 eurot.

Ruumide majandamiskulude all kajastatakse Ringi tänav 35 kommunaalteenuste kulusid.

IKT kulude all kajastatakse domeenide, serverite rendikulud, interneti püsühenduse ja IKT-toe kulusid, raamatupidamistarkvara ja arvutite renti.

Seletuskirja koostajad:

Erik Reinhold, juhatuse liige
Kaire Piiraja, raamatupidaja
17.01.2024

Lühendite seletused

ED	üle-Euroopaline Euroopa Komisjoni võrgustik, millel on üle 500 Europe Direct teabekeskust, Eestis on 8 Europe Direct teabekeskust ja üks nendest SA Pärnumaa Arenduskeskuses
EL	Euroopa Liit
IKT	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia
KEV	kasvuettevõtja
KOBAR	Pärnumaa ettevõtjate, ettevõtluse tugistruktuuride ja haridusasutuste ettevõtlusalane koostööplatvorm, mille eesmärk on ühiselt leida ettevõtluse kasvuks ja piirkonna arenguks parimad lahendused
KOP	kohaliku omaalgatuse programm
KOV	kohalik omavalitsus
KÜSK	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital
MAK	MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused
MARO	maakondlik arendusorganisatsioon (Pärnumaa Omavalitsuste Liit)
MATA	maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede
MTÜ	mittetulundusühing
PATEE	meede "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks"
PEEK	meede „Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond“
PMN	Põhjamaade Ministrite Nõukogu
POL	Pärnumaa Omavalitsuste Liit
RAM	Rahandusministeerium
SAPA	SA Pärnumaa Arenduskeskus
TAI	Tervise Arengu Instituut
TAIE	Teadus- ja arendustegevus, innovatsioon ning ettevõtlus
TÜ	Tartu Ülikool
VKE	väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted
ÜRP	üleriigiline planeering